

БИБЛІАХ - 2017

ҮБҮЛҮӨЙДЭЭХ ҮНҮАХТАР ҮАЛДЫТТАРЫ КҮҮТЭЛЭР

Байыл Чуриңчы улууңутар алпа
эңилюкөсү үбүлүүейдээх ыңылахтар
жупары туралыш. Урут-уруккуттан
бүгүзөрбит ыңылахты аласка,
эңилюкөс ыңылахтарга ынтылттаан
төгөзөлэр. Күчтөхтөр, ырышылтар,
лонхонуттар, онохайылтар,
истенниңээзэр юрий сыйдан
үүстөрчин холоноглю, таңашынын
кордерелю, сулумах дьон
шапардырын кордандылор. Ол спирит
эн, уруккуну утумнан дьон-сэргэ
ыңылахтарга ынтылттаан күбиз,
ынтылттаана да күрүүлөр.
Клускунтугар ханийк иңилюкөсү, хани
ки тух ыңылаца ыңылаштарий, тух күон
коростэр ынтылттааныр?

ОДЬҮЛҮҮН

Нэгийнок тэрлигийгээ 305 сэргийн
Хөхт бийнгээ - Одуулуммут" диең бие
ийнш 10 күнүгээр буолар ыншынан
тус ыншахтара саадалнашар. Одуулун
жено-сэргээ ити кун сарсыарда 4 часстан
дуну көрсүү сизригээр туюутар
иадыгынтыры ынтыралнаар. „Кылыха
ынтысныг, дагэрээг дээройбигт
Биристэгийн ырынга“ диең Христофор
Максимов тооробугээ 100 сэргийнан дээрэн
шына хончиргүүтийн ыншии бирийнгээ 15

ХАЙАХСЫГ
Бэс ыйыл 15 күнүгөр А.П.Илларионов төреобутээ 75 салынан „Уунабын сибоки дөрбөгүн“ дин аттаах ыйылах ыбыгыгар. Афанасий Петрович хөхөнноруутар айылгыбыг ырыалары толоруута оросчууд бүлүкэзэбүү куониусу билимийн. Кынгатчы санаа хич-чича сух. Манна биринс баден буллара куутгытэр. Василий Петров – Айыл хөхөннүүтэр окоюзбай 17-тэн уеңсээ саастаах ычаг кыргылтарга „Адаас кынын“ дин аттаах куониусу бийланнанна. Саха кынын айылчагтан көрлигэр, уралыгар, мышырылагар болдомто уурулгар куониусука эмиз улакан биринс турооца. Олондоос оскуста физкултуураяа ууутиши А.В.Борисов бүрэйынчнин ычаг саастаах уолиттарга „Күдүмэх күүтээж Күнгө боёо“ дин күүс оттүнен тургутунаар борг көрсөбүсүү түүнүүг төрүттээсөри турар. „Хаян Байбап хамысатга, хабыллыг“ дин аттынан баар огуул ооннүүларыгар күркэгээнийг овогуттан кырдыңынгар тийэ кыттыахтарын соп. Маны тэнд түүлбэрринен эстафета сонхориини ылыяда. Хайахсыкка ыльтыгыгар ыйылах куон күрсөтгүүр ынгыдан башталыктар 89659948776, 89679253532 нүөмэрийн бийсиг.

БОЛГОРС

Бүгэнийнээс бэхжүүлэхэд 16-ын түүрэгтэй
лингвист-учуусай С.А.Новгородов
төрөөбүтэг 125 сэльжин ыншигчийн
турар. Манна "Чобоо чөөрүүстэр" дээр
өөрөөрөө хөхөн күснүүрүүн ыншыгчилжээ.
Хансаажайга уонна мас тархнынтыгээр 70-
наа дээрээ уонна 70-тан үхээ
ыйгааныннаахтарга мунутуур
кэлдэхийншээ бываарлын түүлгэгээ
тэргүүлжээр, олжихоо льваштаа дэвсүүн
бирийстэри турууреерга үзэгчлэр. 50-наа
дээрээ уонна 50-тан үхээ сааслаах
дэхгалиягарга халдааждах сүүрүүгээ
бэцдэхтары ынтигэлийн. Таас көтөүүгээ,
кынс экжирэгийнгээ курдук торгут корунтэрийн
саанжлан хамчихын сух.
Кылайынхаантар анзл бирийстэри таанын
үгээ балынтынан муһэнээринен
наадраадаланынхаагара. Кылтиаччылартан
саанжлаа түүлгээгээ мөнгөтийгээ ынтигэлийн
Одус яаруулжсанах ынтигэлийн сүнгэ

Балто-льино-серого цвета с прыжками.

ХОПТОБО

Хонгоюо ерестпүүбүлүкөөр азын бастакынан Худуоңызуктар ыныңханпа бос ыйышын 17 күнүтэр төрнүтөр. Машына „Худуоңызук хөхүүт“ дын оюндорого уонналашкан дынтоо уруүй күонкүрүлүктардын кылтасчышар мисстегизэр сорудаахтары ыныңханпа. Тумук ус болеңүүн тахсызыда. Талай саспопку оңоругута 18-тан уең соң саастаах дын кылтасчар „Обуз машыпташ тапшы“ инстанциялардын күонкүрүлүстарынан, норуг ырынтын, обускай күен күрээрдүүлүк салышкан даңындан саянагашыры күүгөлөрдөр. Хас корун айын кылдан биримис – 10 тың.сок. Усунуос – 500 сок. Уруүй күонкүрүлүктар оюндорого усунуос – 200 сок. Көбөйткін көнөг түнүлгөлөх аг сүрүүдүүлүк күүгүүлүктөр. Кылтасчан бөвдлаахтар 26-150, 89644197734, 89243601619 билимжүхүнчи сол.

ТӨЛӨЙ

Бэс ыйми 18 күнүгээр төнүүжүүлүү
суроока-бичикаа кирибтэ 250, төнүүжүүлүү
быынын таңан иккисиз оюн статуу ыбылта 25
сыртынан Сомодалыкуу шынаа ыбыштар
„Үрүт иштэ хотуун“ диси 35-тэн чойсо са-
стах шынысыт дыхтагычарга күен күрээ
зилбэх ингөрийн тардэр чинчилэх.
Кыттаачылар бэйнэ билгийн тараа, 11-
дох солгиоронзир иштэ усны хомбуу, 7 л
уулнах бидэргөнжок 50 м сүүрүү, быаханын-
та, томторук тиггинтэ, шынысыг уюзүү-
жээр ташаңыгар мууда түнүмжгэрийн
куен көрсүүхтэрэ. Сүрүү биринисө тыва-
сирийн дыхтагычар ашиглаах туналдаам
үзүүлж мал туяараа сабаачланыж.

„Байдал дың көргөз” дың жарғанған сакалының тантаска күнін курас (иіш, ақа, обоз, зәзе), оңс操еро чабырдах, тойук ашикко жаңарылар, бирир дейдүлекшетара лирик-пост А.С. Броцников торообуң 100 сыйынни хөбөн аныльтылар күнін курасын буолускага. 1999 сыйынның үшінші төрөк әрдьонғылғы алға тұфымдасты „Қызына оған иштеп” шығындағы шир. Манап аудең ерестпүбүлдүкіләзбен туңулғандар кішайылағштар кылтыйылтар, салғат аптары таңарайынга туңуланып Тұфымдастың еңес торбос, сымраға соңулататын земир, ус тегул мес. 100 жылдың

көтөүү, 400 м жыныс эквиртигүүт башшар. Биринчи эмэг улакиң болупра сабашаланып, 75 кг диски ыйнаштындастарга хапсаңайын уонна мас тарбайындыгар мунуттуур кайыншызыбыбынаар күрөктүнүү, көбөйтүн аг суурдууга бояланышар. Күон күрсөтгрэгээ кыттыши бадалаахгар 89659952108, 89627354541 нүомзриңин билсиг.

ЧАКЫР

Бээ ыйны 23 күнүгөр чакырлар Эрдийн Эрдийнин 125 саңынын улахан ыйнында күнүгөр. Мания ыйнын төрөөнийн оруу сарсызарда 9 чадстан „Бостурийн сооницууларын таг“ саяланар 10-11-с кылтас аюулоро атах сооницууда кыые экиреткин, ыларчалын котобуу, тутум эрдийн, хапсанай, мас тарбыйында курдуктардук корунткоргэ юон юорсунуу/горз төрлийн. Чакыр ыйнынцар сыншага эмис бу корунткоринен улахан дүснито ыйнындар „Эрдийн сооницуулар“ залж кийин түмэрэд. Урукуу сыншагы дивель, мотогоног, мишиби курдук сыншагах биринистэр туралашада. Быйыт дауданы бу таңымы түтөрбөгү сыйликшастар. Мания таңынан үзэе буюубу унуйсан оюнугуттан кыркынчынтар тийбэйдэг 18 түнүмхөгөх түүлбөлжирини хэвлэгээ нийтийнээс инээрийн тарзар.

Күтүүрүнай оттүү ышлаахаа
олонхонуттарынан аштырыбыг түүнбөйт
олонхо күнкүрууна ыйнаах кун иниияг, бөс
ыйын 22 күнүзүр буолар. Түмүүк
балаекторунан ташар, салса хамчылганын
сүүж. Отуусайга, тойтуяа, дээрээг ырышын
(ороспүүбүлүктөөни) күен күрсегдэр.
„Күтүүмбэс чомчүүкээр“ кыра⁹ саастааха
сөөлөргө ырыя күнкүрууна, „Мин күүким
— ыныаха“ оюулорго усунадыю юргзиниң
сахалыны талгаска күнкүруустар
кыттаачылары күүгизэр. Дээрэнд ырын
күнкүруүнүүр кыланы бирлини Христофор
Максимов фончата туроорар. Кыгъыш
баңдаахаар 89640770324 нумеринде
бараада.

Ини күрдүк, шпа сирион үбүлүйштөх ыныңызгар дынду-сөргөн күүтүнөр. Санаптар тахсаналарындар, сана күүсүнүнчүлүктөр ының тэрсөннөн орду аспуун жана күннөн таңынан көрүнүп, күннөн көрүнүп.

Oscillations in *Neurospora*

Ты сирин сайдынта

ЧАКЫРГА ГААС СИТИМЭ ТАРДЫЛЛАР

Чакыр избийткөртүүгөн таас сипимин тардьынга 71 мол, 675 тың. солк. суммалык контракт түзүрсилди, 2016-жыл, баалык ыйын 12 күнүгөр бастакы ыстызыла сыйбаарқыламмыг. Сакасчыктарынын СО тынасаа айыстыратындар уонна атын-эртүрлөк полиграфисттар министристигүйдүү ишенин түгүү министристи болуп иштегендө.

Иккى ый устата сүрүниси “Аарык”, “Торуг”, “Маарықсан”, Эрлик Эристин аттынан, “Таяғы”, “Сыбах”, Филиппов аттынан, “Халықшылар”, “Үогзож

“Чакырға быйылты гастанын үздө күдү тунар үй 22-жүнгін саудаған салыны ылтындар. Бирінші обиғиңдер 10-кіни үзгелін сыйдайтар. Техникалық ербітінгір иккінші экскаватор, иккі тонн буору жаһар буровой тырахтардаахып: Мантай, сир тоғ зұлғын, улашаң учаасткапардан үзені саудағыбының. Ол күдүк, сақсынан иккі бірдегі жерде жүргінген үсташаң сирға гастанын

турбаларын түтөрбиппүй, 36 унаайбаңа стояк тахсыбыла. Бу ыйга сүрүнген бөңгөлөк иниэр үзүлии сыйыцьбыт. Иеки биржээсээ чуганын турбаны уурага болгоннаахын. Тууу үзүлии апардах ыйын 15 күнүгөр диори тумуктсон, объекты түггарынажашхын. Бырайыак быннытынан, уопсайа 296 унаайбаңа стояк тахсылаах, иеки газораспределительной пуштуунуюхтаах. Уолигтар ерөбүлүсүк үзүлии сыйыцьалыар. Осоо эбии бинир бирисээд юлихсез. 12 биржээсээ усталаах магистральний газопровод Хайжынтан эспектине, Чакыр газификация гас хадбонуса.

Маны тайшаш биғиңің тәрінің Хайахыл жоңушулайылар
былдаудаңдаң үзенің ылыммалының, күйер ыйтап үзенің
саналындасты.

Нэгнээж дэвшигийн баясыга Татьяна Васильевна, юхи улсын тэргүүн ынтигээнийн эхийн тэрэгбүт. Нэгнээж нээдэгийн үзүүлийн хамгасалтын ойндр. Сынлас, минийнгээ айланы-чолооны үүрүүдээсээ өнгөтэй, байжин дэвшигийн улсын турал бидэн үүс-комбуулар нэгнээж олохгоожор Светлана Ивановна Никонова, түгээвшийн туваандаа, дээрээг махгалбытлын тэргүүт. Тух яланы мэйхен корсубопчи; куоройбин болтурустар барьлаа тута бийшарышиг ишнэгэр,” – дээс “Сахалинсфера” тэргүүт тутуута угричилжинэйн старшай маастара Семен Платонович Репетников.

Клиника Святого Георгия

Интии - уорэтии
“БАРЫ БИИРГЭ!” ФЕСТИВАЛЬ ТУМУК КЭНСИЭРЭ

Был ыйын 23 күнүңдөр „Айылъы“ Култура жинигэр С.К. Макаров атынан Чураңы гимназияны „Барынчи“ дизи аттынан кылаастар ишки бииргэ!“ деген аттынан ылтынбыл арьыларыгар фестивальш түмүк юнсюор ылтынбыл на.

Фестиваль күтүнү тутар 11 күнүтгэн ыны
ыйын 20 күнүтэр дээр салбанна. Оскуул,
оюу, терептүүт – быстрысиг синимизээкүр,
бу синими синээр фестивальга уус-урал
самацелтность 9 жанрын ар ирийбай тур-
буя. Ол күрдүк хас биирдлийн кылаастан
соло, дүэт, ансамбль, унчлуу, сценка,
литературный аңызы, фольклорный нүүмөр
үүнна обухай ирийммитэ. Маны таңынан
оногууктар бывыстаяшлара үүнна перемена
жемисэр ооннцууну тэрийни сыйнадаммы-
та.

Консюэри 5-с „а“ күлаас ийнхүүрийн
засгийнкомбайн “Сайынпүрэв” дээр ырыалара
сацаалвага, 5-с „б“ күлаас уорондоочигч
Эдик Иванов ийнхүүрийн Елена
Ивановна нийтийн бэриагтарынан уснын
быйкаа баттгынавн „Дьюл“ дээр

Ырыспалара көрсөткүнүзү олус сэргекиңдің „Холту сулус“ қуонкүрус лауреаты Милена Старостина, 5-с ‘‘Б’’ кылаас чабыраңжасынтырын боловун, кылаастарттан таныпелтибылған фольклорий болеш тахсындарға үтүс ыттык тұмын берді.

Консизрдэри тэрийнгэ сурун комону төрөлшүүтээр оногордуулар. Төрөлшүүтээр барыж кэриэг энэцдэрга ынголтуулус киагэгтийэр. Олтуурдук, 5-с "б" үүлиас уоронзоччиг Настя Дьяконова күн-кубай ийтийнэн Анна Леонидовналын дүэттэй, 7-с үүлиас уоронзоччиг Даана Филиппова ийтийнэн Марина Николаевналын хотгуу чулуулжээр яаралжинийэр. 10-с "а" үүлиас обзорго уонна төрөлшүүтээр

A black and white photograph of a large ensemble, likely a youth orchestra or choir, posed on a stage. They are arranged in several rows, with some individuals standing in the back and others sitting or kneeling in the front. The stage has ornate curtains and spotlights. A large projection screen behind them displays the word "Sinfonietta" in a stylized font.

инструменталдың белгілі тұрғыштарының жаңырылған биордилор.

Бирн тылшыны, нұомжығар башы болып таби-бір жоралар, сонунан жар, толоруашы Фестиваль қайтындағанына Ю.М.Макаровы салыжайчылаш 5-с "балаңас таҳсан, „Орто дойы“" нааркынан

сынышынан көзөр пүтешкеси тутта. Июнда миңгүзү С.И.Гоголев салайтасчылар 5-сө "а" классига ыши. Үнүе миңгүзү М.А.Чироков салайтасчылар 7-сө күншаштырыла.

Оксана ЖИРКОВА

2017 -- улуска История сыла

ХАДААР НЭҮИЛИЭГЭ БЫЫСТАПКАНЫ САЛГЫР

Удууска билэриллиб История сэргээ салжсан баар. Ол чөрчийн А.А.Саввиин аатынан Чурапчыгаацы История уснын этнография музейигар нэшилийктэр бийстапкаалын көрүүнү ыам ыйни 24 күнүгээр Хадзэр нэшилийгэ салжасаа.

Хадзарга музейнай дышилдлыг
урочищийн эзгэлийн ботгэрээний
Евфросинија Прокопьевна Иванова
сацаалабыгта. Кини

мененага А.И.Федотов сырьдых
моссүүнүтгэн сабадана. Биз
байобуой уордындах сапер, раз-
ведчик С.Д. Флегоновна анымылт

сарынан юмшеризгө сэрди, ул
французтардың салыштыбын, албуг
дун испанийкөрдө олус толорузук
бөриллибет кийин булаар.
Хадаргаш түрүгүзүк Герой-пioneer
Сима Сергеев кыялгас албугун
сырткычтар мунинук киңер жаңуанды
бичекка ингэрийн усулдатын согъ.
Худоончынык И.С.Пивоваров
Ханаар чулуу дунун холустаңа
туярбайт үзлөрдөр музей бири
сынчактах элестигитарыланы
булааптар. Герой-ийнзор Е.А.
Андреева, А.Н.Ликимова, В.С.
Давыдов, Ф.И.Пермякова, М.Р.
Охлюкова, Е.В.Лукина, С.М.
Михайлова, Е.И.Хотякова, Е.Р.
Давыдова моссуюнгра эми
худоончынык улуттарындар.

юнилистигэлэн салтын төрөлүүг
кына Елена Семёновна
Харитонова ышын музей бүтүн С.Д.
Флеконгов анын орто оскуулса
бийр мундагар тэрэгийн улзлийн
туар. Хадаар юнилиизэ дэригэл
историйнанц Ага дойдру Улуу
сэргүүтийн эр юлтгыбыт залбех
ахсанынхай ботгроо иеринэн, огуу
жарыгийн бай.

Халсааруул быйстапкаларын
пioneerлар уруктуу уоронх
ильдар түшүнүрдөй, ырынчилгях
хамамыларынан, алдашылаах
саламалынан саудашылар. Учус
байылыга А.Т. Ноговицин, депу-
таттар Соболяттерин председател
Я.Г. Оконешников эзэрдэ, боло
ттышарынан кыттынылтар. Алай
лиңгиз байланыланлаах экспо-
нанттардын салапарга киридибит:

A black and white photograph showing a group of people, including a woman speaking into a microphone and a man in a suit, standing in front of a wall densely covered with many small, framed portraits of men. The wall appears to be a memorial or exhibition space.

мунгук зәбәги юпсийр. Хадвар тортук уустарын сағылышырын таб-лицага музей эмээ биир көрүшсөйлөттөх экспонатынан буслар. Осса биир сыйналдаах үзүүн 55 сый уустыга сурулсан. Учкын 1941-1945-жыл Аял нойтуу үйлинишибайттар.

Хадвар быйыстакаша катар ый 15 күнүгөр лиори туар. Улуусгүй эмээ биир ураны изийнчилиг истирните биир дойцдулаахтарбытын көрүслөгөөр саэрбекшабыны.

Оксана ЖИРКОВА

